

Malgrat el desbordament discursiu mediàtic i acadèmic sobre l'islam, sobretot en les dues darreres dècades, mai no és sobrer una nova reflexió serena i aclaridora sobre el tema. Més encara si es tracta d'una proposta que pretén desfer prejudicis i elucidar confusions i idees errònies que han esdevingut certes pel que fa, avui en dia, al món islàmic. Perquè, precisament, les representacions col·lectives estan més que mai farcides dels tòpics que fa servir un cert discurs mediàtic, persistent i sensacionalista, que associa sistemàticament islam amb terrorisme, tot presentant-lo com una aberració política i social. Qualsevol iniciativa, des de l'àmbit acadèmic i intel·lectual, adreçada a soscavar aquesta percepció plena de recel ha de ser considerada no tan sols un avanç en l'entesa intercultural, sinó també un impuls més en la defensa del pensament crític.

El llibre de la doctora Dolors Bramon, professora emèrita d'estudis àrabs i islàmics de la Universitat de Barcelona, ofereix una visió diferent i necessària —més que mai. Tot i el seu caràcter subversivament agosarat i dissonant amb el discurs dominant, i alarmanant, sobre l'islam, aquesta obra ens proposa una lectura assossegada, degudament documentada i argumentada, amb l'objectiu de reajustar una sèrie d'idees preconcebudes sobre l'islam, els seus fonaments ideològics i les seues pràctiques més polèmiques.

Estructurat en deu capítols, el llibre recull els aspectes més destacats que preocupen el públic occidental sobre l'islam i els musulmans. Per consegüent, qualsevol persona interessada —tant si és de l'àmbit acadèmic, mediàtic o fins i tot popular— podrà trobar-hi respostes als múltiples interrogants que suscita aquest tema.

L'autora, conscient de la necessitat pedagògica de desfer els malentesos culturals creats pel clima de desinformació imperant, insisteix, en la introducció, a aclarir tres qüestions que considera cabdals sobre l'islam. En comptes de parlar de religions monoteistes, prefereix parlar de diferents maneres d'entendre Déu. Subratlla la pluralitat de l'islam com a discurs sagrat, subjecte a la interpretació humana, i també la diversitat de les pràctiques i l'aplicació dels seus preceptes religiosos. Acaba la introducció amb una lectura que redefineix conceptualment i històrica el que significa

Un contradiàleg estimulant i esclaridor sobre l'islam

«Estat Islàmic». Un concepte que ha estat desvirtuat amb l'aparició de grups terroristes que s'han apropiat de la seua denominació de manera errònia.

Als capítols següents, l'autora adverteix que la terminologia no és innocent. I com si estiguera responant a tots els interrogants que circulen als cercles privats i als debats públics sobre l'islam, l'autora avança informacions on abunden les explicacions i rectifica definicions i conceptes distorsionats pels estereotips. Als cinc primers capítols explica, en termes teològics i històrics, el significat de termes com *islam*, *islamisme*, *ghihad*, *xaria* i els càstigs corporals en l'islam. En la resta de

capítols aborda qüestions relacionades amb la condició de la dona, la violència de gènere, la sexualitat, la maternitat i la família. Bramon clou la seua obra amb una reflexió sobre Europa i la Mediterrània islàmica, i advoca per la necessitat de superar les relacions d'hostilitat. Proposa en aquest sentit la possibilitat de parlar d'una civilització islamocristiana i d'una reconciliació semblant a la que s'ha produït en el segle XX amb el llegat judeocristià després de llargs segles d'enemistat amb el judaisme.

La dilatada trajectòria de Dolors Bramon, experta eminent en el món àrab i musulmà, avala la seua contribució —des d'un extens coneixement, la qualitat investigadora i el rigor metodològic— al debat sobre aquesta temàtica tan actual.

Amb l'objectiu de desfer confusions i un enfocament pedagògic progressiu, n'analitza tots els aspectes polèmics fent ús de fonts teològiques rigoroses de la mateixa cultura musulmana, i presenta diversos exemples i testimonis basats en la història i el present.

Ens trobem, doncs, davant un contradiàleg que pretén desconstruir, en el sentit derridà del terme, un discurs molt estès i una visió arrelada en les representacions socials sobre un islam malalt, sobretot, de la ignorància que l'envolta dins i fora del seu propi espai geogràfic. En aquest sentit, el llibre aconsegueix la doble funció de ressignificar un coneixement distorsionat i rehabilitar una visió deformada sobre l'islam i sobre tot el col·lectiu que representa.

Seria molt recomanable que aquest llibre fos llegit no tan sols al món occidental, sinó també en els sectors més reaccionaris del món musulmà, que ignoren els fonaments més bàsics de la seua pròpia religió. Aquesta ignorància, accentuada per altres factors, s'ha traduït en actes terroristes i en pràctiques socials violentes en nom de la religió. Malauradament, només han servit per a reblar idees preconcebudes sobre l'islam.

Es tracta, fet i fet, d'una obra esclaridora, d'una gran profunditat pedagògica i didàctica, que bé podria servir de referència no tan sols per als investigadors i docents, sinó també per als professionals dels mitjans de comunicació i, en general, per a totes les persones amb influència en l'opinió pública.

Dolors Bramon
L'islam avui:
Alguns aspectes controvertits
Fragmenta Editorial, Barcelona, 2016
258 pàgs.